

זכותו של מוטב למול זכות נושה שמחזיק בצו לעיקול כספי קופת גמל

רקע עובדתי

1. יורשי מנוח שנפטר, פנו מיד לאחר פטירתו לבנק ומסרו להם תעודת פטירה מקורית – ובקשו להעביר את הכספים שנצברו בקופת הגמל לקופת גמל אחרת. הזכות בכספים שנצברו בקופת הגמל עד ליום הפטירה, היתה למי שנקבע כמוטב בקופת הגמל על ידי המנוח, שהיה בנו הקטין. למימוש רצונם זה העבירה הקופה המקבלת לקופה המעבירה – את כל המסמכים הדרושים לשם כך. ואולם, במועד בו עמד הבנק להעביר את הכספים, התברר כי הוטל עליהם עיקול על ידי ראש ההוצאה לפועל.
2. קופת הגמל, טענה בתגובתה כי "במחלקת העברות של קופות הגמל לא נמצאה תעודת הפטירה, ובשלב הביניים של גיבוש המסמכים על הזכויות בחשבון, נתקבל צו עיקול. הצו מחייב את המחזיק בנכס".

רקע משפטי

3. תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופת גמל), התשכ"ד – 1964 ;
4. סעיף 147 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965.

הכרעה

5. היחידה לפניית הציבור סברה כי חובתה של קופת גמל, משנמסרה לה תעודת הפטירה – לפעול בנאמנות כלפי המוטב. זכאותו של המוטב בכספים שנצברו בקופת הגמל, נוצרה עוד טרם נוצרה זכות כלשהי לנושה הפועל מכוח צו העיקול, ומשזה הגיע לבנק, לאחר שנמסרה לו תעודת הפטירה – מוטלת עליה החובה לפעול על פי הוראותיו של המוטב, שהפך להיות בעל הקניין בכספים אלו. אילו הועברו במועד כספי קופת הגמל לקופה המקבלת – לא היה הבנק ה"מחזיק בנכס" – כטענת קופת הגמל בתגובתה.
6. קופת הגמל לא הרימה את נטל ההוכחה להראות כי המנוח הורה, עוד בחייו, שקופת הגמל הינה חלק מהעזבון. לפיכך, ובהתאם להוראות סעיף 147 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965 – קופת הגמל אינה חלק מהעזבון. על כן, אם צו העיקול ניתן נגד העזבון של העמית המנוח – אין העיקול חל על קופת הגמל האמורה.
7. קופת הגמל הודיעה כי תפעל להסרת העיקול ותעביר את הכספים שנצברו לטובת הקטין-המוטב לקופה המקבלת.